

نگاه روزنامه نگار

محمد مهاجری تحلیلگر سیاسی اصولگرا در گفت و گو با «هم میهن»:

اقتصاد دولتی خودبه خود رانت ایجاد می کند

فساد در بین مسئولان دولتی همیشه وجود داشته و به قول محمد مهاجری از فعالان اصولگرا حتی در توتالیترترین کشورها مانند چین نیز فساد به صفر نمی رسد. او چند روز پیش در توتیتی به فساد مطرح شده در بین چهار مدیر دولتی سیزدهم اشاره کرده و نوشته که سازمان های نظارتی عملکرد همه وزرا و مسئولان آن دولت را در حوزه فساد بررسی کنند. مهاجری همچنین در گفت و گو با «هم میهن» فساد را یک پدیده تشکیلاتی در اقتصاد کشور دانسته و عنوان کرده که اقتصاد دولتی خودبه خود رانت ایجاد می کند و حتی افراد سالم را نیز دچار شبهه می کند. این فعال رسانه ای عنوان کرده از نوشتن آن توتیت قصد مچ گیری و دستگیری افراد را نداشته اما معتقد است باید برای مبارزه با فساد تصمیمات اساسی گرفته شود و البته به جز قوه قضائیه، سازمان های نظارتی دیگر که بر روی اقتصاد کار می کنند باید راهکار دهند تا جلوی فساد گرفته شود.

فساد در بین مسئولان دولتی همیشه وجود داشته و به قول محمد مهاجری از فعالان اصولگرا حتی در توتالیترترین کشورها مانند چین نیز فساد به صفر نمی رسد. او چند روز پیش در توتیتی به فساد مطرح شده در بین چهار مدیر دولتی سیزدهم اشاره کرده و نوشته که سازمان های نظارتی عملکرد همه وزرا و مسئولان آن دولت را در حوزه فساد بررسی کنند. مهاجری همچنین در گفت و گو با «هم میهن» فساد را یک پدیده تشکیلاتی در اقتصاد کشور دانسته و عنوان کرده که اقتصاد دولتی خودبه خود رانت ایجاد می کند و حتی افراد سالم را نیز دچار شبهه می کند. این فعال رسانه ای عنوان کرده از نوشتن آن توتیت قصد مچ گیری و دستگیری افراد را نداشته اما معتقد است باید برای مبارزه با فساد تصمیمات اساسی گرفته شود و البته به جز قوه قضائیه، سازمان های نظارتی دیگر که بر روی اقتصاد کار می کنند باید راهکار دهند تا جلوی فساد گرفته شود.

فشار فساد می تواند رانت ایجاد کند باعث بعضی از این موضوعات شده است بنابراین اگر یک روزی با یک اقتصاد کاملاً غیردولتی مواجه شویم و بتوانیم ساختارهای فساد را جمع کنیم، خودبه خود می توان امیدوار بود که موضوع فساد از بین برود. امروز حتی در توتالیترترین حکومت های جهان مثل چین هم فساد مساوی با صفر نیست اما می بینیم که در اقتصادهای آزاد دنیا این میزان با اینکه وجود دارد اما خیلی کم است چون اول نظارت های عمومی بسیار گسترده است، ثانیاً وقتی که اقتصاد دولتی نباشد هیچ کس جیب خود را نمی زند.

فکر می کنید تسامحی که گفتید در قوه قضائیه نیز در خصوص مبارزه با فساد ایجاد شده است؟

من اصراری ندارم که قوه قضائیه وقتی به موضوعی رسیدگی کرد آن را جار بزند اما این انتظار را دارم که قوه قضائیه وقتی که به آسیب ها رسید دلایل پدیداری این آسیب ها را واقعاً مشخص کند. من فکر می کنم اکنون در مقطعی قرار گرفته ایم که برای مبارزه با فساد باید تصمیمات جدی بگیریم. تحریم واقعاً چه اندازه در فساد خیزی تاثیر داشته است؟ من احتمال زیاد می دهم که موضوعات مربوط به تحریم قطعاً می تواند یکی از عوامل فساد باشد چون تحریم باعث می شود که رانت برای افراد خاصی با تشکیلات و سازمان های خاص به وجود بیاید و همین آغاز یک فساد است. بنابراین من فکر می کنم قوه قضائیه و یا سازمان های نظارتی دیگر مثل سازمان های مردم نهادی که کار علمی راجع به موضوعات اقتصادی و مبارزه با فساد می کنند، بیایند و به راهکارهایی برسند که بتوانند جلوی فساد را بگیرند. در واقع عرض من این است که دولت فقط بهانه است برای اینکه ما آسیب شناسی فساد را شروع کنیم و انشالله در اقتصاد سال های آینده کشور از این پدیده مبرا باشیم.

ریشه فسادی که برای مسئولان دولتی ایجاد می شود را در کجا می بینید؟

من هیچ تردیدی ندارم که مرحوم آقای رئیسی انسانی پاکدست بود و در طول سالهای گذشته که در سمت های مختلفی حضور داشت هرگز خدای ناکرده سخنی در گزارش های غیررسمی و نیمه رسمی و غیرعلنی در مورد مسائلی مانند تخلفات مالی در زندگی ایشان گزارش نشد. گاهی شاید اسم بسیاری از مسئولین حتی به صورت شایعه نیز مطرح بود اما در حد شایعه هم در مورد ایشان چیزی شنیده نمی شد بنابراین من ساحت شخص مرحوم آقای رئیسی را در این قضیه کاملاً پاک می دانم.

اما فساد مقوله ای نیست که فقط به سلامت شخص آدم ها و سلامت نفسانی آنها ارتباط داشته باشد. فساد یک امر سازمانی است و یک پدیده کاملاً تشکیلاتی در سیستم اقتصادی ایران است، به این دلیل که متأسفانه اقتصاد تقریباً ۹۰ درصد دولتی که با آن مواجه هستیم خودبه خود رانت ایجاد می کند و افرادی را هم که حتی سالم هستند نیز دچار این شبهه می کند که بعضی از این رانت ها به عنوان دستمزد آدم ها است و پاداشی است که باید به آنها تعلق بگیرد؛ پس از این جهت است که برخی افراد به چنین مسائلی آلوده می شوند.

در حقیقت حرف من این است که همه کسانی که به عنوان مفسد اقتصادی از آنها نام می بریم لزوماً با هدف و قصد فساد، فساد نمی کنند بلکه ابتدا آن را مباح یا حلال می کنند و بعداً از آن استفاده می کنند.

چرا پیشنهاد بررسی بیشتر در خصوص عملکرد دولت قبل را دادید؟

معمولاً دولت هایی که به لحاظ نیروی انسانی و مدیریت ضعیف هستند، فساد در آنها بسیار ریشه دار و عمیق می شود.

بساط بسیاری از این فسادها بر چیده می شود اما ما نمی خواهیم راهکار پیاده کنیم این است که سعی می کنیم راهکار دیگری پیدا کنیم تا کار اصلی را انجام ندهیم. راهکار واقعی حذف رانت است و این یعنی حذف دو قیمتی، او ادامه داد: «همیشه دو قیمتی با ادعای نیت خیر ایجاد می شود، در بازار قیمت متفاوت است و در سایر تصمیم گیری ها تبعیض اتفاق می افتد که در اقتصاد به آن تبعیض قیمتی می گویند که انتظار داریم سیاستگذار آن را حذف کند چون بازار می تواند در جهت منابع خود این تبعیض قیمتی را انجام دهد اما سیاستگذار این حق را ندارد. این مسائل اساس رانت و فساد است و برخی از افراد «رانت جو» هستند در تمام زندگی شان فقط و فقط به دنبال موقعیت هایی می گردند که از اینگونه رانت ها و تبعیض ها سود ببرند.» سعدوندی به عنوان مثال گفت: «نمونه کوچک آن فردی است که در دبیرستان درس نمی خواند اما برای رفتن به دانشگاه به یک نحوی سعی می کند امتیازی بگیرد و بدون اینکه زحمت کافی بکشد در کنکور بالاتر قرار بگیرد و ما هم از اسامی مقدس برای آنها استفاده می کنیم مثلاً می گویم این کار در جهت حمایت از مناطق محروم یا در جهت حمایت از اقشار خاص است که در گذشته مشکلات داشتند حالا باید جبران کنند. یاد سربازی شاهد تبعیض و معافیت برخی افراد خاص هستیم. انگار برخی افراد اینگونه آموزش دیده اند که از چنین موقعیت هایی استفاده کنند.» این استاد دانشگاه از دومرد که تاثیر بسیار جدی در سرنویشت ایرانیان داشته و خواهد گذاشت یاد کرد و آن دو را یکی بحث چندنرخ خری ارز و دیگری بحث تسهیلات رانتی دانست؛ به طوری که کل تسهیلات و نظام ارزی ما رانتی کرده است. سعدوندی ادامه داد: «اینها مشکلات اساسی است که به وجود آمده است، وقتی سیاستگذار می بیند تمام افرادی که از ارز استفاده می کنند، در نهایت از بیت المال اقتصاد می کنند، سعی می کند برای نزدیکان خودش نیز موارد دیگری را تعیین کند که زندگی آنها و خود را بسازد، مثلاً راهکاری پیدا می کند که ارز ارزان تر تحت عنوان ترجیحی یا بازار نیمایی و... را فقط برای اینکه اختلاف قیمت وجود داشته باشد به دست آورد و اصل اساسی این است که از طریق ایجاد اختلاف قیمت سود کلان نصیب نزدیکان به قدرت شود.»

باید از سوت زنان حمایت شود

او همچنین در پاسخ به این پرسش که نقش سازمان های نظارتی در این میان چگونه است؟ عنوان کرد: «مسئله این است که باید از سوت زنان حمایت شود. در حالی که در کشور ما سوت زنان راه به عنوان افشاگرانی می شناسند که در جهت اخلاص اقتصادی حرکت می کنند. متأسفانه سازمان های نظارتی هیچ نقشی ندارند، چون اگر دولتی ارز را چندنرخ خری کرد از دست سازمان های نظارتی هیچ کاری بر نمی آید و انقدر انگیزه فساد بالاست که همان سازمان نظارتی در جهت توجیه فساد شروع به گزارش دادن می کند، پس با نظارت تنها، کار به جایی نمی رسد. در دنیا نظارت وجود دارد و در برخی مواقع خیلی نظارت جدی است مثل نظارت بر سیستم بانکی اما در همان مقررات هم بر انضباط از طریق بازار توسط افشای اطلاعات تاکید می شود.» او افزود: «سازمان نظارتی اگر می خواهد موفق باشد باید در جهت شفافیت و افشای اطلاعات عمل کند که این کار را نمی کند. اگر هم یک اطلاعاتی فاش می شود معمولاً منتخوب بوده است یعنی موارد متعدد گزارش فساد وجود دارد اما برخی افشا می شود. به جرأت خدمت شما می گویم که کل نظام بانکی از میان حدود ۳۰۰ نفر از اعضای هیئت مدیره و مدیران عالی بانکها، حتی یک نفر را نبندد نمی شناسم که با بساط رانت خوری در نظام بانکی مخالفت داشته باشد و همه هم بلا استثنا مورد تایید چهار نهاد امنیتی کشور هستند و تکتک این ۳۰۰ نفر در بانک مرکزی مصاحبه و انتخاب شدند اما متأسفانه در جهت تحکیم فساد حرکت می کنیم.»

رویداد

قیمت شیر افزایش می یابد

نرخ جدید شیر خام با ۳/۲ درصدی چربی، ۱۸ هزار و ۱۰۰ تومان تعیین شده است که براساس اعلام وزیر جهاد کشاورزی ظرف چند روز آینده ابلاغ می شود. فرهاد اکبری، رئیس اتحادیه دامداران ایران در گفت و گو با تسنیم اظهار داشت: وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرده که نرخ شیر خام ظرف چند روز آینده با قیمت هر کیلوگرم ۱۸ هزار و ۱۰۰ تومان ابلاغ می شود. او افزود: مقرر شده بود که نرخ شیر خام در اردیبهشت ماه سال جاری با این قیمت با چربی ۳/۲ درصد ابلاغ شود اما با بروز حادثه برای رئیس جمهور فقید دولت سیزدهم، نرخ جدید دیگر ابلاغ نشد. در هفته های اخیر دامداران به عدم ابلاغ نرخ جدید شیر خام اعتراضاتی داشتند و منتظر ابلاغ این نرخ هستند. براساس اعلام دامداران با وجود اینکه نرخ نهاده ها تغییری نداشته است اما سایر هزینه های دامداران در سال جاری افزایش یافته است نرخ مصوب قبلی هر کیلوگرم شیر خام در دامداری ۱۵ هزار تومان بود.

برگزاری اولین مزایده املاک دولتی

اواخر این ماه مزایده سراسری املاک دولتی در راستای مولدسازی دارایی ها انجام می شود. به گزارش تسنیم، ابراهیم بازبان، رئیس سازمان خصوصی سازی گفت: در راستای مولدسازی دارایی های دولت، استان ها تا پایان دولت سیزدهم ۴ هزار و ۶۰۶ ملک را شناسایی کردند. از این تعداد، ۲ هزار و ۵۵۲ ملک به تصویب هیئت عالی مولدسازی رسیده، ارزش افزایی یک هزار و ۳۹۵ ملک در حال انجام و تصویب است و ۳۵۷ ملک هم قیمت گذاری شده اند. در مجموع، ۵۹۶ مورد عرضه شده و ۲۱۳ مورد هم فروش رفته یا تهارت شده است. او در ادامه اظهار کرد: در اواخر شهریور نسبت به املاکی که مصوبات شان دریافت شده و ارزش افزایی و قیمت گذاری شده اند، مزایده سراسری ملک برگزار خواهد شد. امیدواریم از این طریق بتوانیم بخشی از اعتبارات مورد نیاز پروژه های نیمه تمام را تامین مالی کرده و بخشی از تکالیف بودجه را نیز انجام دهیم.

دزدی از کامیون های در حال حرکت

در جاده غدیر دزدی بار از کامیون های در حال حرکت بسیار شایع شده است و بیمه هم خسارت ناشی از دزدی بار را نمی پذیرد. جلال موسوی، نایب رئیس کانون انجمن های صنفی کامیونداران ایران گفت: بعضاً دیده شده سرنشین خودروی نیرسان با نزدیکان حین حرکت خود را به کامیون رسانده و با پاره کردن چادر یا باز کردن درب کامیون، بار را به سرعت می برند. او در گفت و گو با ایلتا درباره رواج پدیده دزدی بار از کامیون ها در جاده های کشور اظهار داشت: جالب این است که در بزرگراه غدیر شبانه در حین حرکت کامیون، بار دزدی می کنند. اگر راننده از گذشته این تجربه و مهارت را داشته باشد و بعضاً از آینه کامیون متوجه این دزدی بار شود می تواند با گرفتن ترمز یکبار البته ممکن است در پروسه همین اقدام به راننده آن کامیون حمله شود و ابعاد این دزدی از خسارت مالی به خسارت جانی هم برسد.

موضوع: آگهی تجدید مناقصه پیمان تهیه، طبخ و توزیع غذای گرم کارکنان عملیاتی منطقه سبزوار
کد فراخوان: ۲۰۰۳۰۹۲۳۳۳۹۰۰۰۰۰۰۴ سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)

شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه سبزوار

مناقصه گزار: شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه سبزوار

موضوع مناقصه: تهیه، طبخ و توزیع غذای گرم کارکنان عملیاتی منطقه سبزوار. شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه سبزوار در نظر دارد کلیه مراحل مناقصه پیمان فوق الاشاره را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس ذیل به پیمانکار واجد شرایط برای مدت یک سال واگذار نماید.

آدرس: <http://setadiran.ir>

لازم به ذکر است مناقصه گزار در صورت عدم عضویت قبلی، بایستی مراحل ثبت نام در سایت مذکور و نیز گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه معمول نمایند.

شرکت های ذیصلاح که تمایل به همکاری دارند می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت اسناد مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) مراجعه نمایند. شایان یادآوری است با عنایت به اینکه ارزش فشرده در برگزاری مناقصه فوق الاشاره استفاده می گردد، بدو ارزیابی کیفی مناقصه گزاران انجام و متعاقباً پاکات قیمت شرکت هایی که حائز امتیاز لازم گردند مفتوح خواهد گردید و پاکات سایر شرکت ها ناگشوده مسترد می گردد. ضمناً مناقصه گزاران می توانند تا قبل از بازگشایی پاکات یک نوبت پاکات قیمت خود را مسترد نموده و پاکات حاوی نرخ اصلاح شده خود را ارائه نمایند. متذکر می گردیم تا توجه به تجدید مناقصه پاکت های پیشنهادی واصله به کمیسیون مناقصات (حائز امتیاز ارزیابی لازم از کمیته فنی و بازرگانی) به هر تعداد که باشد مفتوح و برنده مناقصه مطابق مقررات تعیین و اعلام خواهد گردید. تاکید می شود مفاد بخشنامه شماره ۷۹۶-۲/۲۰ مورخ ۹۹/۱۲/۱۱ و وزیر محترم نفت با موضوع دستورالعمل ارزیابی مالی و فرآیند قیمت متناسب در مناقصات صنعت نفت اجرائی گردد.

۱: موضوع مناقصه: تهیه، طبخ و توزیع غذای گرم کارکنان عملیاتی منطقه سبزوار

۲: برآورد مناقصه: ۲۲/۶۶/۷۳۹/۶۲۷ (بیست و دو میلیارد و ششصد و هفتاد میلیون و هفتصد و سی و نه هزار و ششصد و بیست و هفت ریال)

۳: پیش پرداخت: مطابق مقررات و اسناد پیمان اقدام می گردد.

۴: مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مبلغ ۵۰۰/۰۰۰/۱۳۴۶ (یک میلیارد و یکصد و سی و چهار میلیون ریال)

۵: نوع تضمین: کلیه تضمین مندرج در آیین نامه تضمین در معاملات دولتی جهت شرکت در

شناسه آگهی: ۱۷۸۶۷۳۷۰

حمید مظفری نژاد - مدیر منطقه سبزوار